

Riigikogu Kantselei
riigikogu@riigikogu.ee

Teie 05.11.2025 nr 7-1.2/25-02028-2
Meie 15.12.2025 nr 13-1.1/4790-2

**Vastus küsimusele ettevõtete
pangakontode sulgemise kohta**

Austatud härra Aleksandr Tšaplõgin

Esitasite pöördumise, milles märgite, et ettevõtete arvelduskontode sulgemisel rakendavad pangad rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse nõuete täitmise ettekäändel ülemäära rangeid ja formaalseid meetmeid, mis riivavad ausate ettevõtjate õigusi.

Palute vastata järgmistele küsimustele:

1. Kui palju Eesti ettevõtete kontode sulgemise juhtumeid kommertspankades on viimase kahe aasta jooksul registreeritud, viidates RahaPTS-i täitmisele?
2. Kas Rahandusministeerium või Finantsinspeksioon teostab selliste otsuste järelevalvet ja nende põhjendatuse analüüsi?
3. Kuidas kavatses Rahandusministeerium tagada tasakaalu riigi finantsturvalisuse ja ettevõtjate õiguse vahel seaduslikule majandustegevusele?
4. Kas ministeerium kaalub määruste muutmist või juhiste andmist pankadele, et vältida RahaPTS-i rakendamisel võimalikke kuritarvitusi?

Eraldi arvestust RahaPTS-ile viidates tehtud arvelduskontode sulgemiste üle ei peeta. Eesti Panga 2025. aasta augustikuu maksete ülevaates¹ on toodud arvelduskontode sulgemiste ja tagasilükatud avamiste taotluste arv üldiselt.

Juriidiliste isikute puhul tõid pangad nii sel aastal kui ka varasemalt välja arvelduskonto avamise taotluse tagasilükkamise järgmised põhjused: a) klient ei vasta panga riskiisule; b) ebapiisav seos Eestiga; c) rahapesu kahtlus; d) kliendi omandistruktuur ei ole piisavalt läbipaistev ja/või on selle kontrollimiseks esitatud dokumentatsioon ebapiisav ja/või keelduti täiendavate dokumentide esitamisest; e) negatiivne informatsioon kliendi või temaga seotud isikute kohta.

¹ [Maksete Ülevaade august 2025](#)

Arvelduskonto avamine või sulgemine on panga äriine otsus ning riik ei saa kohustada pankasid kontot avama. Konto avamine ja sulgemine on reguleeritud panga ja kliendi vahelises lepingus ning mõlemad pooled saavad seda ühepoolselt teha ülesütlemisega. Igal pangal on oma riskiisu, mille alusel nad otsustavad ärisuhte alustamise ja jätkamise üle. Siiski tulenevalt krediitiasutuste seaduse (KAS) § 89 lõikest 9¹ peab pank põhjendama isikule, sh juriidilisele isikule, makseteenuse lepingu sõlmimisest keeldumist või lepingu ülesütlemist, välja arvatud juhul, kui keeldumise põhjuste avalikustamine on vastuolus rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses või mõnes muus seaduses sätestatuga, või olukorras, kus info avalikustamine võib kahjustada krediitiasutuse teabevahetust õiguskaitse- ja julgeolekuasutustega või koostööd välisriigi või rahvusvahelise organisatsiooniga.

Õiguskantsler on ühes oma vastuses² seoses rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse nõuete täitmisega välja toonud, et omandiõiguse ja ettevõtlusvabaduse piiramise korral tuleb siiski silmas pidada, et seadusesätete (RahaPTS-i § 42 lõiked 1-4 ja KAS § 89 lg 9¹) kohaselt peab kahtlus olema tegelik ja äriühing ei ole seda kahtlust kõrvaldanud. Selle eelduse paikapidavust saab kontrollida ja peab kontrollima kohus.

Finantsinspeksioonil puudub kliendikaebuste lahendamise õigus, seega ei lahenda ta vaidlusi sisuliselt. Küll võib Finantsinspeksioon esitada kaebuse alusel teenusepakkujale (ehk pangale) järelepärimise, et saada selgitusi ja kontrollida, kas teenusepakkuja tegevus üldiselt vastab õigusaktidele. Näitena võib välja tuua Finantsinspeksiooni rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalve prioriteedid 2022–2025³, mille kohaselt hinnatakse järelevalve läbiviimisel, kas pangad on rakendanud hoolsusmeetmeid proportsionaalselt ja riskipõhiselt ning rakendavad rohkem meetmeid kõrgema riskiga olukordades (arvestades Eesti rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise siseriiklikust riskihinnangust 2020 ja Finantsinspeksiooni sektoraaalses riskihinnangust 2021 välja toodut ohtusid Eesti finantssüsteemile) ja on kaalunud võimalusi lihtsustatud meetmete kohaldamiseks väiksema riskiga olukordades. Finantsinspeksiooni järelevalve oodatava tulemusena saavad turuosalised aru oma tegevusega kaasnevatest rahapesu ja terrorismi rahastamise riskidest ja on need kohaselt määratlenud ning täidavad riskipõhiselt, efektiivselt, ajakohaselt ja proportsionaalselt nii tunne oma klienti põhimõtteid kui ka ärisuhete jälgimise ülesandeid.

Rahandusministeerium ei tee järelevalvet üksikute pankade otsuste üle ega hinda konkreetse konto sulgemise põhjendatust - see ei ole ministeeriumi pädevus. Seda, kas pank on igal üksikjuhtumil rakendanud rahapesu ja terrorismi rahastamise meetmeid õigesti, hindab kohus. Rahandusministeerium vastutava ministeeriumina koordineerib rahapesu tõkestamisega seotud õigusaktide väljatöötamist. Seeläbi on eesmärgiks tasakaalustada äriühingute ettevõtlusvabaduse ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmäärke.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

² [Pangakontode sulgemine rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärgil.pdf](#)

³ [fi_aml_jarelevalve_strategia_2022-2025_1.pdf](#)

Jarmo Lilium 5302 6314
Jarmo.Lilium@fin.ee